

Protocol medisch handelen Staring College

In overleg met MR: uitvoerenden van medisch protocol willen niet eindverantwoordelijk worden gehouden. Er heerst een angst dat zij zo goed mogelijk proberen te handelen en niet persoonlijk aansprakelijk kunnen worden gesteld. Enkelen zeggen dan zelfs de handelingen niet meer aan te durven in het handelen. Het zou helpend zijn als in dit stuk wordt toegevoegd dat eindverantwoordelijkheid bij bevoegd gezag ligt. Blijft natuurlijk dat in het geval van nood het ieders burgerlijke plicht is om hulp te verlenen naar eer en geweten wat reeds in het stuk vermeldt staat.

Verder staat er dat ouders toezicht houden op de vervaldatum van de medicatie. Maar wie heeft dit als taak van de medicatie die op school (al dan niet in de koelkast) staat?

Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen

Medewerkers ¹⁾ op school worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet. Ook krijgt de schoolleiding steeds vaker het verzoek van ouders/verzorgers om hun kinderen de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. Voor de leesbaarheid van het stuk zullen we hierna spreken over ouders wanneer wij ouders/verzorgers bedoelen.

Een enkele keer wordt werkelijk medisch handelen van een medewerker gevraagd zoals het toedienen van een zetpil of het geven van een injectie. De schoolleiding aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden. Medewerkers begeven zich dan op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn. Met het oog op de gezondheid van leerlingen is het van groot belang dat zij in dergelijke situaties zorgvuldig handelen. Zij moeten daarbij over de vereiste bekwaamheid beschikken. Medewerkers en schoolleiding moeten zich realiseren dat wanneer zij fouten maken of zich vergissen zij voor deze handelingen aansprakelijk gesteld kunnen worden. Daarom wordt middels dit protocol vastgelegd hoe de school in deze situaties wil handelen.

De drie te onderscheiden situaties zijn:

- A. De leerling wordt ziek op school
- B. Medische handelingen ²⁾
- C. Het verstrekken van medicijnen op verzoek

De eerste situatie laat de school en de medewerkers geen keus. De leerling wordt ziek of krijgt een ongeluk en de medewerker moet direct bepalen hoe hij/zij moet handelen. Bij de tweede en de derde situatie kan de schoolleiding kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van medicijnen of het uitvoeren van een medische handeling.

Hieronder wordt elk onderdeel beschreven.

A. Een leerling wordt ziek op school

Standaard worden ouders bij de aanmelding bij het Staring College erop gewezen dat zij als ouders akkoord gaan met alle schoolprotocollen. Mochten ouders echter bezwaar hebben tegen het in voorkomende gevallen verstrekken van eenvoudige middelen als paracetamol, dan kunnen zij dit, o.a. via het inschrijfformulier, aan de school laten weten.

Het kan voorkomen dat een leerling tijdens het verblijf op school ziek wordt, zich verwondt, door een insect wordt gestoken etc. In zijn algemeenheid is een medewerker niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Uitgangspunt moet zijn dat een leerling die ziek is, naar huis moet. De school zal, in geval van ziekte, altijd contact opnemen met de ouders om te overleggen wat er moet gebeuren: is er iemand thuis om de leerling op te vangen, wordt de leerling gehaald of moet hij gebracht worden, moet de leerling naar de huisarts, etc. Wanneer een medewerker inschat dat een leerling met eenvoudige thuismedicatie gebaat is, zal hij een zorgvuldige afweging maken alvorens dit middel te verstrekken. Bij de minste twijfel wordt contact gezocht met de ouders of laat men de leerling met de ouders bellen om toestemming te krijgen om een bepaald middel te verstrekken.

Wanneer de ouders en andere door de ouders aangewezen vertegenwoordigers niet te bereiken zijn, kan de leerling niet naar huis gestuurd worden zonder dat daar toezicht is. Ook kunnen medicijnen niet zonder toestemming van de ouders verstrekt worden. Als deze situatie zich voordoet zal de medewerker een zorgvuldige afweging maken, eventueel na overleg met een collega, om zelf een eenvoudig middel te geven. Daarnaast moet hij/zij inschatten of alsnog een (huis)arts geraadpleegd moet worden. Bij twijfel wordt altijd een arts geraadpleegd.

B. Medische handelingen

Ten einde onnodige gezondheids- en aansprakelijkheidsrisico's te voorkomen bepaalt de school uitdrukkelijk dat het verrichten van medische handelingen die vallen onder de BIG wet ³⁾ (zoals het geven van een injectie) binnen de school niet plaatsvinden. Het verrichten van dergelijke handelingen blijft te allen tijde een verantwoordelijkheid van de ouders. Hierbij kan gedacht worden aan het inschakelen van de thuiszorg.

C. Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Leerlingen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt bijvoorbeeld aan puffjes voor astma, antibiotica of het gebruik van een EPI pen. Ouders vragen dan aan de schoolleiding of een medewerker deze middelen wil verstrekken. De school werkt hier slechts aan mee als daarvoor dringende redenen aanwezig zijn en als medewerking redelijkerwijs uitvoerbaar is voor een medewerker van de school. In deze situatie wordt de toestemming van de ouders schriftelijk vastgelegd.

De volgende zaken worden hierbij schriftelijk vastgelegd (zie bijlage 1):

- Om welke geneesmiddelen het gaat
- Wie het geneesmiddel mag toedienen
- Hoe vaak het gegeven moet worden
- In welke hoeveelheden
- Op welke manier de geneesmiddelen gebruikt moeten worden
- De periode waarin de geneesmiddelen moeten worden verstrekt
- De wijze van bewaren en opbergen (goed afgesloten in een afgesloten kast, buiten het bereik van onbevoegden)
- De wijze waarop de ouders controle uitoefenen op de vervaldatum
- Een instructie hoe te handelen bij calamiteiten (o.a. een spoednummer van ouders, huisarts en/of medisch specialist)

Voorwaarden voor uitvoering:

- De ouders dienen een recent medisch paspoort van de apotheek te overleggen met een overzicht van de namen van de medicijnen en het gebruik ervan;
- De leerling dient het nieuwe geneesmiddel/zelfzorgmiddel altijd eerst thuis gebruikt te hebben;

- Er worden afspraken gemaakt wie het middel zal toedienen en hoe en wanneer dat moet gebeuren;
 - Een medewerker kan niet verplicht worden aan het verstrekken van geneesmiddelen mee te werken;
 - De betreffende medewerker(s) worden doormiddel van de bijsluiter op de hoogte gesteld van eventuele bijwerkingen;
 - De betreffende medewerkers noteren telkens op een aftekenlijst (zie bijlage 2) dat het geneesmiddel aan het betreffende leerling is gegeven.
- In de praktijk gebeurt dit niet altijd en willen medewerkers dit liever niet als voorwaarde en dit uit het beleid hebben. Alleen als hulpmiddel maar niet als verplichting

- 1) Medewerkers: onderwijzend én onderwijsondersteunend personeel
- 2) Soorten medische handelingen:
 - a: handelingen waarvoor de wet BIG niet geldt.
bijvoorbeeld het geven van medicijnen, dat kan zijn het geven van een 'paracetamolletje' of het behandelen van een insectenbeet met bijvoorbeeld azaron etc.
 - b: handelingen waarvoor de wet BIG wel geldt.
bijvoorbeeld het geven van injecties en het toedienen van sondevoeding. Deze mogen slechts worden uitgevoerd door artsen en verpleegkundigen.
- 3) De wet BIG is niet van toepassing indien er sprake is van een noodsituatie. Iedere burger wordt dan geacht te helpen naar beste weten en kunnen.

onderwerp	Protocol medisch handelen Staring College	
datum	11 februari 2014	
kenmerk	4013.14	vervangt: n.v.t.
verantwoordelijke	directie	
vastgesteld	21 januari 2014	door: DV
MR	Positief advies	d.d. 13 maart 2014